

Творчий розвиток особистості є невід'ємною складовою особистісно-орієнтованої освіти, тобто такого процесу освіти, при якому особистість студента знаходяться у центрі навчального процесу, у якому навчально-пізнавальна діяльність, а не викладання, є провідною у тандемі викладач–студент і у якій традиційна парадигма освіти викладач–підручник–студент замінюється на нову: студент–підручник–викладач.

УДК 515.2

Ю.М. Тормосов, д-р техн. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

І.В. Нечипоренко, канд. техн. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

МЕТОДОЛОГІЧНІ ПІДХОДИ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ ТА КОНТРОЛЮ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ ІНЖЕНЕРНИХ ДІСЦИПЛІН

В умовах сьогодення освіта не має бути простим процесом передачі певної кількості знань. На наш погляд, сучасна освіта – це процес інтелектуального виховання, процес вироблення упродовж навчання системи внутрішніх правил поведінки, пов'язаної зі всім подальшим життям фахівця і людини. І природно, що цей процес вимагає безперервного контролю його перебігу, змісту та якості системи навчання, яка за європейськими стандартами повинна бути орієнтована головним чином на самостійну роботу студентів.

Головним завданням викладача стає організація та посилення пізнавальної діяльності студента, розвиток його мислення, формування вміння самостійно вирішувати поставлені завдання. Навчити студента самостійно працювати означає зробити важливий крок у його підготовці до професійної і суспільної діяльності.

Останніми роками почали наростати негативні явища, що вимагають переосмислення ролі та місця самостійної роботи студентів у навчальному процесі. Перш за все різко погіршилася підготовка абітурієнтів у школах. Впав інтерес молодих людей до інженерної освіти. На жаль, для частини абітурієнтів, які пройшли за конкурсом, навчання у ВНЗ дається нелегко, особливо це стосується математики, фізики, не говорячи вже про нарисну геометрію й інженерну графіку.

Тому, на наш погляд, необхідно системно підходити до організації самостійної роботи і на молодших, і на старших курсах.

Питання організації контролю за самостійною роботою вельми тонке і суперечливе. З одного боку, контроль ніби то послаблює, знижує самостійність, а з іншого – необхідний для підвищення

ефективності самостійної роботи. Організуючим контрольным началом за самостійною роботою, як нам видається, є забезпечення студентів методичними розробками за темами для самостійного вивчення, списками спеціальної літератури, а також запрошення студентів на індивідуальні консультації з попереднім самостійним опрацюванням ними тем курсу, що дає можливість визначити рівень їх підготовленості, уточнити знання термінології предмету, допомогти методичною порадою.

Графічні дисципліни традиційно є складними для студентів. Багато в чому це пов'язано зі зниженням рівня підготовки учнів за темами побудови зображень різних геометричних об'єктів, їх оцінки, а також загального розвитку просторового мислення. Тому навчально-методична підтримка самостійної роботи студентів і дієвий контроль отриманих ними графічних знань набувають сьогодні першочергового значення.

Розглянемо основні методи організації самостійної роботи, що використовують інформаційні технології, від яких багато в чому залежить рівень сприйняття матеріалу.

1. *Розробка електронних посібників* із графічних дисциплін, що дає можливість студентові вивчати конкретні теми в комп'ютерному класі та вдома. Перевагою такої форми навчання є те, що студент може працювати в найбільш комфортному для себе часовому режимі.

2. *Контроль на основі комп'ютерного тестування.* З урахуванням особливості нарисної геометрії, в якій переважає візуальна інформація, для проведення тестування з дисципліни розроблено декілька видів програмних оболонок, що дозволяють конструювати тести чотирьох видів – текстові, графічні, змішані і відеотести.

3. *Створення систем, що навчають.* Така система може містити й електронний підручник, і систему контролю отримуваних знань. Електронний підручник виконується на основі мультимедіа-технології, включає анімовану графіку, відеофільми, звук, інтерактивні можливості, використання видаленого доступу і зовнішніх ресурсів, роботу з базами даних і багато іншого.

Напрацьований досвід організації контролю за самостійною роботою студентів дає нам підставу стверджувати, що для успішної організації самостійної роботи студентів потрібно додержуватися низки вимог, зокрема:

– послідовно збільшувати обсяги самостійної роботи студентів від семестру до семестру в міру оволодіння ними навичками самоосвіти, розширювати використання форм самостійної роботи, послідовно переходячи від простих до складніших;

- постійно підвищувати творчий характер виконуваних робіт, активно включати в них елементи узагальнення практичного досвіду, наукового дослідження, підсилувати їх самостійний характер;
- здійснювати системну організацію продуманої системи контролю і допомоги студентам на всіх етапах навчання.

УДК 004,031,42:373,811

І.В. Удовенко, канд. філол. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

М.В. Арделян, канд. філол. наук, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ІНТЕРАКТИВНЕ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ В УМОВАХ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА

Розширення міжнародних стосунків України та розвиток сучасних інформаційних технологій обумовлюють соціальне замовлення суспільства на підготовку високоосвічених фахівців зі знанням іноземних мов. Умовою оволодіння іноземною мовою для професійного спілкування є вивчення студентами немовних вищих навчальних закладів (ВНЗ) спеціальної галузевої лексики, на що орієнтують викладачів Освітньо-професійна програма підготовки бакалавра, спеціаліста і магістра. У цьому контексті особливої актуальності набуває проблема удосконалення існуючих та пошуку нових методик формування у майбутніх спеціалістів іншомовної лексичної компетенції, під якою у Рекомендаціях Ради Європи з мовної освіти розуміється «знання і здатність використовувати словниковий запас мови, яка вивчається». Незважаючи на наявні здобутки у розв'язанні проблеми навчання спеціальної лексики іноземної мови, практика викладання свідчить про необхідність підвищення якості оволодіння студентами англomовним лексичним матеріалом. Оскільки, як показує проведений аналіз науково-педагогічної літератури, недостатньо розробленою є методика навчання англійської лексики і формування лексичної компетенції підготовки студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр», які інтенсивно вивчають англійську мову для професійного спілкування в умовах кредитно-модульної системи, то виникає потреба у спеціальному дослідженні даної проблеми. Одним зі способів інтенсифікації діяльності учіння студентів із вивчення англійської лексики є активне використання форм і прийомів парно-групової й колективної мовленнєвої взаємодії всіх суб'єктів навчального процесу у рольових і ділових іграх та проєктах, під час проведення дискусій і презентацій, спільного планування й виконання проблемних завдань та навчально-